

ПРОТОКОЛ

2121Р-18342
от 18.10.2019 г.

от заседание на Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет за подпомагане, формирането и осъществяването на държавната политика в областта на защитата при бедствия

На 26 септември 2019 г. от 11:00 часа в сградата на МВР, находяща се на ул. „6-ти септември“ № 29, се проведе второ за 2019 г. заседание на Съвета за намаляване на риска от бедствия (СНРБ) към Министерския съвет за подпомагане формирането и осъществяването на държавната политика в областта на защитата при бедствия.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Откриване на заседанието и приемане на дневния ред.
2. Подобряване на системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението чрез използване на съвременни технологии, както и необходимостта от ясно регламентиране на отговорностите и задълженията на съответните организации.
3. Етап на разработване на областните и общинските плановете за защита при бедствия, съгласно Указанията на СНРБ.
4. Преглед на събранныте данни за целите на докладването на напредъка по изпълнението на глобалните цели на Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай 2015-2030 г.
5. Други въпроси и закриване на заседанието

По т. 1 - Откриване на заседанието и приемане на дневния ред.

Заседанието беше открито от зам.-министъра на вътрешните работи, г-н Стефан Балабанов, който запозна членовете на СНРБ с проекта на дневен ред за заседанието.

Решение по т. 1: Дневният ред на заседанието се приема.

По т. 2 - Подобряване на системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението чрез използване на съвременни технологии, както и необходимостта от ясно регламентиране на отговорностите и задълженията на съответните организации

Главен комисар Николай Николов, директор на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН) и секретар на Съвета, представи резултатите от направеното от ГДПБЗН проучване на възможностите за развитие на системата за ранно предупреждение на населението в Република България. Запозна членовете на Съвета с изискванията на Директива (ЕС) 2018/1972, съгласно която държавите членки следва да гарантират, че доставчиците на услуги за гласови съобщения предприемат всички необходими мерки за осигуряване на непрекъснат достъп до службите за спешно реагиране и непрекъснато предаване на предупреждения за населението. Главен комисар Николов наблегна на поставения срок в член 110 от Директивата, в който се посочва, че до 21 юни 2022 г. държавите членки следва да гарантират, че системите за предупреждение на населението при бедствия и аварии, следва да предават предупрежденията за населението чрез мобилните оператори. В края на представянето членовете на Съвета взеха следното решение:

Решение по т. 2: В рамките на Националната координационна група да бъдат обсъдени възможностите за подобряване на системата за ранно предупреждение на населението чрез използване на съвременни технологии, след което да бъдат предложени на Съвета конкретни решения, отговорници и срок за изпълнение.

По т. 3 - Етап на разработване на областните и общинските плановете за защита при бедствия, съгласно Указанията на СНРБ.

Старши комисар Александър Джартов, директор на дирекция „Държавен контрол и превантивна дейност“ при ГДПБЗН, запозна членовете на СНРБ с етапа на разработване на областните и общинските плановете за защита при бедствия, съгласно Указанията на СНРБ. Представи накратко информация, постъпила от териториалните звена на ГДПБЗН-МВР, относно броя на разработените, както и броя на съгласуваните до момента областни и общински планове за защита при бедствия.

На заседанието старши комисар Джартов посочи идентифицираните трудности при изготвянето на областните планове за защита при бедствия, а именно:

- събирането на данни и информация за опасностите;
- идентифициране и приоритизиране на всички значими рискове на областно ниво;
- подходящо разпределение на ролите и отговорностите на териториалните структури на изпълнителната власт и частите на ЕСС;
- липса на капацитет за планиране и управление на риска от бедствия;

Старши комисар Джартов сподели и установените предизвикателства при изготвянето на областните планове за защита при бедствия:

- необходимо е разбиране на рисковете и тяхното относително приоритизиране;
- получаването на информация от много различни източници представлява предизвикателство във връзка с проследяването на данни, надеждността на данните, подходяща документация, съвместимост и др.;
- необходимо е изграждане на капацитет за планиране и управление на риска от бедствия на местно ниво;

В обобщение старши комисар Джартов посочи, че се забелязва тенденция в разработените ПЗБ, указанията на СНРБ да се преписват механично без да се следва смисъла, който е вложен и допълни, че обучението е ключово в тази насока.

Във връзка с разработването на областните и общинските плановете за защита при бедствия, членовете взеха следното решение:

Решение по т. 3: До края на месец октомври от секретариата да бъде изискана официално информация от областните и общинските съвети за намаляване на риска от бедствия относно разработването на съответните планове за защита при бедствия.

По т. 4 - Преглед на събраниите данни за целите на докладването на напредъка по изпълнението на глобалните цели на Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендей 2015-2030 г.

Главен инспектор Георги Петров, представи на членовете на СНРБ направления в ГДПБЗН преглед на събраниите данни за целите на докладването на напредъка по изпълнението на глобалните цели на Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендей 2015-2030 г.

В края на представянето, главен инспектор Георги Петров акцентира върху изводите във връзка с направления преглед, които показват, че като цяло събранныте данни за целите на докладването на напредъка за постигане на глобалните цели от рамката за Намаляване на риска от бедствия от Сендей са непълни и неточни. Показана бе разликата в данните за общите икономически загуби вследствие на бедствията за периода 2005-2018 г. и информацията за отпускане на финансова помощ по фонд „Солидарност“ на Европейския съюз. Главен инспектор Петров отбележа, че резултатите от изготвеният преглед показват, че е наложително създаването на система за събиране, съхраняване и споделяне на данни за щетите и загубите от бедствия.

В рамките на дискусия по темата, Г-н Ганев, заместник-председател на Българска академия на науките се поинтересува дали съществува единна методика, по която се изчисляват икономическите загуби или всяка община се справя сама?

В отговор, старши комисар Джартов обясни, че към момента няма методика и всяка община самостоятелно извършва изчисленията на последствията от възникнали бедствия.

Зам.-министрър Балабанов допълни, че идентифицираните разлики в данните са следствие именно от липсата на единна методика. Подкрепи създаването на система за събиране на данни с цел справяне с установените проблеми.

Г-н Гигов, генерален директор на Българския червен кръст, сподели, че съществува методика за оценка на щетите и допълни, че Европейският съюз предлага специални обучителни курсове в тази област. Изрази мнение, че е необходимо прегледите, които се извършват да са по-конкретни и да анализират субективните причини и институционалната отговорност. Съгласи се, че е проблем с голямото разминаване в данните, събрани за целите на докладването по изпълнението на Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай и кандидатстването по Фонд „Солидарност“.

Зам.-министрър Балабанов подчертава, че ролята на Съвета е да подпомага държавната политика в областта на защитата при бедствия, включително при разрешаване на отделни проблеми. Уточни, че това е и причината заседанията на Съвета да се провеждат три пъти годишно.

Г-н Благой Станчев, парламентарен секретар на Управителния съвет на Националното сдружение на общините в България, обърна внимание, че на малките общини, в които са възниквали бедствия и не е имало достатъчно капацитет, е оказано съдействие, като са изпратени лицензирани оценители от други общини. Уточни, че оценките на щетите се основават на обективната работа на оценителите.

Във връзка с изказането на г-н Гигов, старши комисар Джартов информира, че първоначалната идея е била свързана с изготвянето на анализ, но предвид драстичните разлики в данните, се е окказало невъзможно такъв да бъде изгoten. Подчертава, че анализ ще бъде изгoten на по-късен етап, на база на който ще бъдат предприети и съответните действия.

В т. 5 – Други въпроси

5.1 Информация относно проект на Споразумение между МВР и Международната банка за възстановяване и развитие.

Старши комисар Джартов запозна представителите на заседанието с предприетите мерки от страна на МВР за изпълнение на с РМС № 368 от 25 юни 2019 г., с което е одобрен списък с действия, отговорни институции и срокове за изпълнението на хоризонталните и тематичните отключващи условия за средствата от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, Фонд „Убежище и миграция“, Фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за управление на границите и визите за програмен период 2021–2027 г.

Г-н Джартов уточни, че съгласно приложение 2 към горепосоченото РМС, Министерството на вътрешните работи е насочено за водеща институция, която е необходимо съвместно с Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието, храните и горите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Агенцията за ядрено регулиране и Министерството на финансите, да поеме изпълнението на тематично отключващо условие „Ефективната рамка за управление на риска от бедствия“ към специфична цел 2.4. „Насърчаване на приспособяването към изменението на климата, управление на риска и

устойчивост на бедствия“, което е приложимо за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд+ и Кохезионния фонд (КФ). Той допълни, че в същото приложение е формулиран и следния критерий за изпълнение на отключващото условие:

„Национален или регионален план за управление на риска от бедствия, въз основата на оценка на риска, отчитайки вероятните въздействия на климатичните изменения и съществуващите стратегии за приспособяване към изменението на климата, който включва:

1. Описание на основните рискове, оценени в съответствие с разпоредбите на член 6, буква а) от Решение № 1313/2013/ЕС, с отразяване на текущия и развиващ се рисков профил. Оценката на свързаните с климата рискове се основава на прогнози и сценарии за изменението на климата.

2. Описание на мерките за превенция, готовност и реагиране при бедствия, насочени към идентифицираните основни рискове. Мерките се степенуват по важност в зависимост от рисковете и икономическото им въздействие, пропуски по отношение на капацитета, ефективността и ефикасността, като се вземат под внимание възможни алтернативи.

3. Информация относно финансовите средства и механизми, които са налични за покриване на разходите за експлоатация и поддръжка, свързани с превенция, готовност и реагиране.“

Старши комисар Джартов сподели, че във връзка с изпълнението на хоризонталните и тематичните отключващи условия от страна на МВР са предприети действия за сключване на споразумение между МВР и Международната банка за възстановяване и развитие, като в същото се предвижда изпълнението на следните дейности:

- Разработване на диагностика и пътна карта, отсяваща необходимите действия за укрепване на управлението на риска от бедствия (УРБ) и по-специално готовността, превенцията, ранното предупреждение и реагирането;
- Събиране на исторически данни за щети и загуби от бедствия и разработване на концепция за събирането им в бъдеще;
- Разработване на предложение за Национален профил на риска от бедствия в България;
- Разработване на доклад с предложение за Национален план за управление на риска от бедствия в България;
- Развитие на капацитет.

Старши комисар Джартов сподели, че срокът на Споразумението е 24 месеца след датата на влизане в сила, като помоли за експедитивност от страна на институциите при предстоящото му междуведомствено съгласуване.

Предвидените в споразумението консултантски услуги ще се финансират със средства от Европейските структури и инвестиционни фондове 2014-2020 г., предоставени на Република България, чрез оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.

Във връзка с изпълнението на една от дейностите от Споразумението, а именно развитие на капацитет, старши комисар Джартов отбеляза, че в рамките на същата са предвидени обучения за около 740 человека, представители от почти всички институции, с цел постигане на по-добро ниво на разбиране на риска на всички нива на управление.

Също така, беше посочено, че въпреки, че Споразумението все още не е сключено, от страна на Банката е изразена готовност за започване на дейността по събиране на исторически данни за щети и загуби от бедствия, която е предвидено да започне на 1 октомври 2019 г. Старши

комисар Джартов апелира да бъде оказано максимално съдействие на сформираните от Банката екипи, за да могат да съберат наличните данни.

Той сподели също, че по отношение на формалната част, свързана със събирането, споделянето и съхраняването на данни за бедствия, е инициирано изменение на Закона за защита при бедствия, което вече е прието с Решение на МС. Допълни, че задължението ще бъде част от превантивната дейност, а конкретният ред за събиране, споделяне и съхранение на данни за бедствия ще бъде определен с наредба. Подчертва, че след като бъдат реализирани дейностите в Споразумението ще са налични методиката и концепция с препоръки за предприемане на действия, така, че да се осигури унифициран модел на работа.

След представянето на информацията във връзка със Споразумението, зам.-министр Балабанов изрази позиция, че очаква междуинституционалното съгласуване да mine бързо.

5.2. Изпълнение на План за действие към „Функционален анализ на хоризонтална политика за намаляване на риска от бедствия.“

Старши комисар Джартов информира членовете на Съвета, че с Решение на Съвета за Административна реформа от 16.09.2019 г. е приет План за действие към „Функционален анализ на хоризонтална политика за намаляване на риска от бедствия“, като съгласно този план ангажимент на СНРБ са следните девет от общо 29 препоръки:

- да се обсъдят на заседание на Съвета за намаляване на риска от бедствия към МС предложението за обвързване на политиките, провеждани от съответните компетентни органи с намаляването на риска от бедствия, както и възможните механизми за определяне на компетентни органи и съответното обвързване;
- да се актуализират множеството закони и подзаконови нормативни актове, съдържащи разпоредби, попадащи в предметния обхват на ЗЗБ, с цел отстраняване на неяснотите и противоречията между тях, ЗЗБ и подзаконовите нормативни актове по прилагането му (вкл. унифициране на множеството различаващи се помежду си легални дефиниции, включващи в себе си понятието „бедствие/я“ и/или други понятия, дефинирани в ЗЗБ и привеждането им в съответствие с определенията (вкл. за „бедствие“) по смисъла на ЗЗБ);
- да се обсъди прилагането на подходящ инструмент, който да изследва разпределението на средствата за превенция и възстановяване на щети, причинени от бедствия;
- да се обследват и анализират добри международни практики за мониторинг и отчитане на ползите от превантивната дейност, да се идентифицират приложимите от тях и да се въведе система за мониторинг и отчитане на ползите от превантивната дейност;
- да се обсъди спецификата на Столична община и Област София град по отношение на планирането на намаляването на риска и защитата при бедствия на общинско и областно ниво и възможността за въвеждане на изключение в ЗЗБ, с което да се избегне дублирането на планиращите документи;
- да се обследват алтернативни възможности за осъществяване на ранно предупреждение;
- да се създаде система за отчетност на изпълнението, приложима за всички органи с ангажименти в политиката за намаляване на риска от бедствия - индикатор, източник на информация, периодичност на събираната информация, методика за обработка и интерпретация на данни, отговорни институции и организации за подаване на данни за дейности, свързани със защита на населението при пожари, бедствия и други извънредни ситуации;
- да се разработят насоки за обхвата и съдържанието на докладите за състоянието на защитата при бедствия по чл. 62б, т. 8, чл. 64б, т. 6, чл. 65б, т. 3 от ЗЗБ;

- да се разработят насоки относно състава и реда за осъществяване на дейността на областните и общинските съвети за намаляване на риска от бедствия, с цел осигуреност на достатъчна и еднородна експертиза, и ефективност на тяхната дейност.

В края на представянето членовете на Съвета членовете взеха следното решение:

Решение по т. 5.2: В рамките на Националната координационна група да бъдат предпърети необходимите мерки за изпълнение на относимите за Съвета действия от Плана, като за извършеното своевременно да се предоставя информация.

В заключителната част на заседанието зам.-министър Балабанов благодарил членовете на СНРБ за отделеното време и участие, като информира присъстващите, че съгласно Правилника за устройството и дейността на Съвета, редовните заседания се провеждат не по-малко от три пъти годишно и в тази връзка, до края на годината следва да бъде проведено още едно заседание. Зам.-министр Балабанов възложи на секретариата на Съвета да предложи дата за заседание през месец декември и обяви заседанието за закрито.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА
ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА
ОТ БЕДСТВИЯ И
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Младен Маринов